

Georg Detharding

**Programma, Qvo Rector Academiae Rostochiensis, Georgius Detharding, Med. D.
... Polemo-Sophiam Angelorum Academiae Praefectorum In Festo Michaelis,
Civibus Academicis serio meditandam proponit, & quo par est studio commendat**

Rostochii: Typis Ioannis. Iacob. Adleri, [1732?]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1004016654>

Druck Freier Zugang

T. 512.

1732. Michael.

~~A-1256. 219.~~

Mith. 1232.

PROGRAMMA,
QVO
RECTOR ACADEMIÆ
ROSTOCHIENSIS,
GEORGIUS DETHAR
DING,

Med. D. Profess. Publ. & totius
Academiæ Senior.

POLEMO-SOPHIAM
ANGELORUM ACADEMIIS
PRÆFECTORUM

IN FESTO MICHAELIS,
CIVIBUS ACADEMICIS
serio meditandam proponit,
& quo par est studio
commendat.

ROSTOCHII,
Typis IO. IACOB. ADLERI, SEREN. PRINC.
& ACAD. Typographi.

198.

M. 1256 219

On mirabimini, confido, CIVES OPTIMI ! quod *Polemofophiam* Angelorum Almis concessorum in horum porro fortitudinem, comilitonum vero Imitamentum meditando hodie commendem ; In templis quippe resonant voces Oratorum sacrorum de *Polemofophia*

Angelorum Archangelum *Michaelem* in pugna cum Dracone & hujus fociis circumdantium ; ad hujus vero coelestis agminis exemplar, ut omnes se componant, qui obsequiosissime pro gloria DEI pugnandum habent, itidem studiose inculcatur diligenterque. Vel maxime opus est, ut hi ad illam attendant, quibus speciatim demandatum ut bella pro veritate gloriam DEI exaltante gerant animose, & assistente Duce valde bellicoso, ac idem ille *Michaël* est, omnia suscipienda ad normam & regulas disciplinæ militaris coelestis instruant prudenter. Tales vero sunt, qui titulo Professorum in Almis fulgent, *Doctores publici*. Quantumvis enim præter hos alii in almis degant, à quorum in docendo sedulitate, hinc studio pro veritate, publica salus, specialissime gloria Divina non parum laudis capit : eos tamen comparaverimus cum Voluntariis in exercitu, qui sponte militant ; in quorum arbitrio repositum est, an se immiscere præliis & socios discriminum agere, an spectatores eminus observare velint, quibus viribus certantes congregiantur ? Haud ergo stipendio conducti exercitum comitantur. Nec in malam partem interpretabimini, spero, quod titulum Angelorum Academiarum ad Professores sacra Biblia sibi fumentes, ut, quæ in his ad veritatem æstimandam revelata sunt, unicuique ostendant, non restrin-

refringam ; angelicum quippe officium reliquorum
Professorum studium itidem dicendum est, qui, cum ve-
ritatis imperium longe lateque se extendat, sic jubente
summo Almarum Statore & Moderatore à vicariis Ar-
changelis Michaëlis in Almas mittuntur & ablegantur,
ut Deceptionem omnibus modis oppugnent. Abhinc
penes hos æque ac illos ardens est desiderium, quosvis
suo præsidio commissos manuducendi ad scopum memo-
ratum, sint licet methodi & viæ eò perveniendi diversa.
Illos ergo omnes hodie, ut Gideones suos, ut suos Jona-
thanes, verbo: Campi Duces & Officiales suos commen-
datos volo his, qui milites Tyrones, studiosorum no-
mine salutantur, ut provide decertantes indefesso studio
observent, pede inoffenso sequantur, hostium stratage-
mata intelligere addiscant, & quo tandem ipsi Officiales
constituantur, quorum fidei præsidia pro salute Veritatis
& scientiarum hanc roborantium incremento committi
possint, magna attentione & virtute sua mereantur. In
quo, dum ero occupatus, ubertatem dicendi axiomatibus
quibusdam includam.

*Polemosophia monet Angelos Academicarum, ut voci &
exemplo unius Ducis omnia dent. Non est, ut memorem,
quam in prælio supremi Ducis cum Satana, Angeli satel-
lites ad nutum ejus omnia peregerint, & quod de illis
alibi Sacer Codex monet, se faciem DEI haud interrup-
tim observare quo ad nutum & ictum oculi sint para-
tissimi, & hic præstiterint; quandoquidem notius est, ac
quod notissimum, exercitum, nisi ad unum intentus fue-
rit, vario tumultu turbari, plurimisque se in Duces eri-
gentibus, plus nocementi, quam adjumenti exspectan-
dum esse. De Alexandro M. refert Justinus, quod æque
absonum illi fuerit visum, salvum fore terrarum statum,*

si duo regna summa admiserit, ac si mundus duobus solibus illustraretur; pariter sub conflictu cum inimicis scientiarum & artium hostibus, nisi summa potestas uni conferatur, agmina *opinionum, errorum, hallucinationum conjecturarum* invasiones suas, captivos ducendo perquam multos, continuabunt, nec desinent, quoties libuerit, agros sapientiæ devastare. Quem vero constituerimus prudentem magis magisque gloriosum, ac in quo non modo quatuor hæ res insunt, quas in summo imperatore inesse volunt: *Militaris artis Peritia, Virtus, Authoritas, Felicitas*; sed qui errorum subjugandorum Hercule longe major Domitor, tenebrarum vero mentem obfuscantium, jacto radiorum suorum æstu, Jubar regale, ad sensum apophthegmatis venerabilis: *Timor Domini, initium sapientiæ*. Quantum jam teneat Angelos Academicarum sciendi ardor, quanta sit horum ingenii vis in latebras & recessus absconditos inscitæ penetrandi, quantum desiderium adversus monstra hypothesisum per omnem vitam reluctandi, magni ac feroces spiritus sub memorati Ducis imperio sunt continendi, quo nihil ambitiose, nihil præcipitanter, nihil inepte agatur. Stet pro ratione Voluntas illius; obsequii vero gloria ex inimicis justum triumphum reportabit & verum.

Polemosophia hortatur Angelos Academicarum, ut Vexilli propositi, cui nomen Veritatis est inscriptum, rationem probe habeant. Constat, quam milites signum habeant sequendi, cui se iuramento quoque obstringunt; nec destituuntur Doctores publici sacramento cui se alligatos norunt. Quantumvis vero, prouti regiminum varia sunt in exercitu genera, diversi quoque in armis sunt coetus diversis expeditionibus destinati, unum tamen primarium manet vexillum, quod præ se fert Veritatem. Monstrent hanc

hanc alii ex revelatione : alii ex natura rerum creatarum : commendent illam ex officiis salutem publicam & conservationem generis humani respicientibus alii : omnibus eadem manet attentio vexilli constituti, i. e. ut veritas regnet. Est hæc serpentis ænei instar, quem tempore Mosis omnes & singuli Israelitæ contemplan- dum habuerunt, si voluerunt sibi consultum, eminus fue- rint, aut cominus constituti. Pro illa ergo standum & pugnandum, plus quam pro aris & focis, eoque acutius decernendum, quo stratagematibus, quæ modo ingenium, modo præjudicia, modo aliter statuentium multi- tudo afferunt, in hoc bello locus atque opportunitas. Præeuntibus jam firmo pede Magistris, qui castra se- quuntur, advescunt sensim studio indagandi & deperi- endi eandem, nihil temere admittendo, nihil respuendo tumide. Quanta intercedat familiaritas cum *Platone*, cum *Aristotele*, cum *Cartesio*, cum *Wolffio*, & quo non alio in- cluto coeteroquin valdeque æstimando Doctore, sicubi ad pugnam signum datur, soli veritati litandum esse norunt, & quod alacri animo omnem conculcandam habeant Opinionem, auro licet & gemmis distinctam i. e. specio- sam valde, informantur ac commoventur. Hinc quicquid Veritati collum submittere detrectat, est illis Anathema.

Polemosophia invitatur Angelos Academiarum, ut mutuam opem ex amore mutuo sibi ferant. Nulli ignotum est, quam Aurum in centro terræ habitans, ut in lucem protrahatur, uno plures velit metallicolas, qui inexhausta indu- stria eo collaborent. Quam itaque pulchrum quam ho- norificum rutilanti veritati manus socias subdere, quo, ac est in alto reposita, & in puteo, quod voluit Democri- tus, in conspectum prodeat, & splendore suo reficiat quosvis contemplantes? Illa nullum suavius animo re-

focillamentum, nulla homini jucundior voluptas. Linquamus Mythologis sensus varios de aurea illa catena Jovis, (ut est apud Homerum) quam hic coelo suspendit, eademque appendi Deos jussit ad faciendum periculum, an ipsum possint in terram detrahere. Quam sibi sumunt libertatem, nos quoque nobis sumamus, & non citra gravissimas rationes statuamus: veritatem auream esse catenam, qua tanquam vinculo artes & scientiæ sunt conjunctæ, ut nulla seorsim doceri, aut capi commode possit, quin una alteri ferat suppetias. Donum quoque coeleste sunt, ex quo sciendi desiderium animis infidet & media multiplicis generis ad illam apprehendendam benignissime conceduntur. Itane vero veritas coelo alligata, quo, ac Dii omnes detrahere catenam haud potuerunt, illa sit omni mentis humanæ conceptu altior vel imperscrutabilis? Non sane, modo quod omniscientia sit mortalibus denegata, semper tamen sub laboribus mutuis & indefessis ingeniorum à coelo multiscientia sit in animorum oblectamentum ac obsonium, sed imprimis in mutuam adiutorium.

Polemosophia coercet Angelos Academicarum, quo unanimes bella pro veritate gerant. Nil citius perdere exercitum discordia præfectorum, tot exempla probatum dederunt, ut sub testimoniis rerum verbis opus non sit. Damna pariter gravissima in Republica literaria surgunt, quando sub Pallade bellatrice stipendia merentes Doctores contentione dant locum, ut in illis unum studium non jungat animos, sed societatem Discordia dissolvat. Quanti interfit econtra, ut ad hanc legem militarem, concordiam jubentem, attendant, vel abhinc constare poterit, quod, quasi esset primaria, toties quoties commendatur, effertur summis laudibus, inque omnibus

bus fere paginis repetitur; si polemosophiam sacram
five Pandectas sacras evolvamus. Non est, ut omnes
ac quævis disceptationes in almīs exulare jubeantur.
Sunt limæ, quibus rubigo Doctrinæ tollitur; Sunt ferræ,
quæ viam ad interiora pandunt; Sunt venti, quibus na-
vis fluctibus agitata portum celerius intrat. Hoc ta-
men cavendum, ne feriat tales reprehensio *Ciceronis*.
*Omnium ineptiarum, inquit, quæ sunt innumerabiles, haud scio
an sit ulla major quam illorum, qui solent quocunque in loco,
quoscunque inter homines visum est, de rebus aut difficillimis,
aut non necessariis argutissime disputare.*

*Polemosophia excitat quosvis ex numero angelorum Aca-
demiarum, ut civile æque ac externum bellum suscipiant. Nil
bello civili foedius esse fatentur, qui castra sequuntur;
pariter Angeli memorati habent, ut ad civiles contro-
versias attendant, quod pericula hinc longe majora im-
minent. Tales vero suggerunt Philantia, Ambitio, Invi-
dia, Avaritia, morosa Severitas &c. quibus ut scintillis
obveniendum, ne in flammam abeundo, quicquid lau-
dabile ac in commoda scientiarum cedere potest, con-
sumatur ac pereat. Consulendum ergo, ut contra se
pugnent, cristas erigentes motus cordis pravos quanto-
cius concutent, iis armis, quæ ad concupiscentias pra-
vas debellandas suadent aliis, proprias rescindant, sic-
que exemplo pariter ac verbis doctrinam suam reddant
amabilem. Est equidem bellum hoc majus, quam ut
ab homine conficiatur: est, de quo antea, exemplum &
vox Imperatoris animum addunt, ut eo audentius con-
tra eatur, & se Præfecto summo omnia cedant prospere
ac feliciter.*

Subsistere in his porismatibus placuit, *Polemosophiam
academicam* respicientibus: in aliud tempus, si DEO ita
visum

visum fuerit, servando, quæ de requisitis Angelorum, de quibus sermo, ut *bonam disciplinam servent, exercitum legitime ducant, militem eligant, castra disponant, moneant qualia arma capienda, quo ordine in itinere progrediendum, quo pacto hostis impetendus, quomodo denique triumphandum sit*, amplo sermone dici potuissent. Sufficere quoque nobis hodie allata poterunt, si animum à sensibus externis sevocatum contemplationi prædictorum dare, & quod ad milites attinet, fidele summo Præfecto nostro obsequium, tum quoque Ducibus & Capitaneis obedientiam præstare allubet. Dantur, proh! milites improbi in castris; nec Alma penitus desidiosos Tyrones ignorat. Indulgent ingenio, quando de arduis, gravissimisque ad felicitatem facientibus rebus deliberandum. *Stentorem* sibi sumunt Capitaneum, qui clamores aliorum quinquaginta voce ærea superavit. O! quam bruta voluptas! *Achillem* sequuntur, sed veste virginea indutum. O! quam animus abjectus: *Herculem* imitantur, sed coram Omphale sua sedentem, & colum tractantem; O! quam indecens vitæ genus. Hostes sibi fingunt, sed tenebrosos, Muscarum instar magnum quidem strepitum excitant, sed mera duntaxat damna & clades graves sibi parant. Quod si hi existimaverint in sui ignominiam talia proferri, ægre, jubeo, ita hoc ferant, ut se in gratiam cum Campi-Ducibus redire velle, temperantia, fidelitate, sedulitate, & quæ virtus militem ornat ac instruit, obsequio testatum faciant. DEUS exercituum, Dominus Zebaoth sit nobis omnibus & singulis
in adjutorium!

P. P. SUB SIGILLO RECTORATUS,

Ipso Festo S. MICHAELIS.

d. 29. Septemb. A. O. R. MDCCXXXII.

✠ (o) ✠

bus fere paginis repetitur; si polemosophie Pandectas sacras evolvamur. Non ea ac quævis disceptationes in almæ exularunt. Sunt limæ, quibus rubigo Doctrinæ tollitur, quæ viam ad interiora pandunt; Sunt ventis fluctibus agitata portum celerius intramen cavendum, ne feriat tales reprehendat. *Omniū ineptiarum, inquit, quæ sunt innumera, an sit ulla major quam illorum, qui solent quoscumque inter homines visum est, de rebus aut non necessariis argutissime disputare.*

Polemosophia excitat quosvis ex numero ad demiarum, ut civile æque ac externum bellum sine bello civili foedius esse fatentur, qui castris pariter Angeli memorati habent, ut ad civitatem versus attendant, quod pericula hinc longèminent. Tales vero suggerunt Philantropia, Avaritia, morosa Severitas &c. quibus obvieniendum, ne in flammam abeundo, quod dabile ac in commoda scientiarum cedere fumatur ac pereat. Consulendum ergo, ut pugnent, cristas erigentes motus cordis præcipius conculcent, iis armis, quæ ad concupiscentias debellandas suadent aliis, proprias reque exemplo pariter ac verbis doctrinam firmam amabilem. Est equidem bellum hoc majus ab homine conficiatur: ast, de quo antea, vox Imperatoris animum addunt, ut eo austrata eatur, & se Præfecto summo omnia cedat ac feliciter.

Subsistere in his porismatibus placuit, Academicam respicientibus: in aliud tempus

